

A. PHẦN GIỚI THIỆU CHUNG

❖ Tên sáng kiến kinh nghiệm:

**GIẢI PHÁP PHÁT HUY DÂN CHỦ CHO HỌC SINH
THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG ĐỘI TẠI LIÊN ĐỘI
TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ VĨNH LỘC B**

❖ Tác giả:

TRẦN VĂN KHANG

❖ Đơn vị:

TRUNG HỌC CƠ SỞ VĨNH LỘC B

❖ Thời gian thực hiện: năm học 2023 – 2024

❖ Thời gian áp dụng sáng kiến kinh nghiệm: bắt đầu từ năm học 2017 – 2018

❖ Không gian áp dụng sáng kiến kinh nghiệm: đơn vị Trường THCS Vĩnh Lộc B, các trường học trong địa bàn Huyện Bình Chánh, đặc biệt là các trường khối THCS

1. Phần nhận xét của tổ bộ môn:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Phần nhận xét của Ban giám hiệu:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Phần nhận xét của Hội đồng chấm sáng kiến kinh nghiệm:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

TT	TỪ NGỮ SỬ DỤNG	TỪ NGỮ VIẾT TẮT
1.	Thiếu niên tiên phong	TNTP
2.	Ban giám hiệu	BGH
3.	Giáo dục đào tạo	GDĐT
4.	Công nghệ thông tin	CNTT
5.	Trung học cơ sở	THCS
6.	Giáo dục công dân	GDGD
7.	Câu lạc bộ	CLB

MỤC LỤC

Nội dung	Trang
A. Phần giới thiệu chung	1
Phân nhận xét đánh giá	2
Danh mục các từ viết tắt	3
Mục lục	4
B. Phần nội dung	6
1. Phần mở đầu	6
1.1. Lý do chọn sáng kiến	6
1.2. Mục đích và nhiệm vụ của sáng kiến	6
1.3. Đối tượng nghiên cứu	7
1.4. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	7
1.5. Phương pháp nghiên cứu	7
2. Nội dung	7
2.1. Cơ sở lý luận của vấn đề	7
2.2. Khái quát chung thực hiện dân chủ, về tổ chức Đội và công tác Đội trong trường học	7
2.3. Thực trạng hiểu biết của giáo viên, học sinh về thực hiện dân chủ và hoạt động Đội trong nhà trường	8
2.3.1. Hạn chế	8
2.3.2. Quan điểm của giáo viên về thực hiện dân chủ và hoạt động Đội	9
2.3.3. Quan điểm và thái độ của học sinh về thực hiện dân chủ và hoạt động Đội	10
3. Một số giải pháp phát huy dân chủ cho học sinh thông qua hoạt động Đội tại Liên Đội Trường Trung Học Cơ Sở Vĩnh Lộc B	12
3.1. Tuyên truyền, nâng cao nhận thức về thực hiện dân chủ và hoạt động Đội tại đơn vị	12
3.2. Thực hiện dân chủ của học sinh thông qua các môn học	13

3.3. Tổ chức các chuyên đề về thực hiện phát huy dân chủ trong nhà trường	13
3.4. Phối hợp với các tổ chức đoàn thể trong việc phát huy dân chủ cho học sinh.	14
3.5. Phát huy dân chủ của học sinh thông qua thực hiện khảo sát học sinh trong việc đóng góp xây dựng tổ chức các hoạt động của nhà trường.	14
3.6. Phát huy dân chủ của học sinh thông qua việc tổ chức gặp gỡ đối thoại giữa học sinh với nhà trường, phụ huynh.	14
3.7. Phát huy dân chủ của học sinh thông qua việc thành lập câu lạc bộ quyền trẻ em.	15
3.8. Phát huy dân chủ của học sinh thông qua việc thực hiện mô hình Hội đồng trẻ em.	16
3.9. Thực hiện nguyên tắc công bằng, công khai, minh bạch, nêu gương điển hình	16
3.10. Tăng cường thực hiện tính dân chủ tại lớp học.	17
4. Hiệu quả của sáng kiến	18
5. Mặt tích cực và hạn chế của sáng kiến	19
6. Những bài học kinh nghiệm khi thực hiện sáng kiến	19
7. Kết luận	19
Tài liệu tham khảo	20

B. PHẦN NỘI DUNG

1. Phần mở đầu

1.1. Lý do chọn sáng kiến

Đảng và Nhà nước ta luôn luôn quan tâm và ban hành nhiều chủ trương, chính sách, pháp luật nhằm phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, bảo đảm thực hiện quyền làm chủ của nhân dân. Trong lĩnh vực Giáo dục và Đào tạo có Thông tư số: 11/2020/TT-BGDĐT, ngày 19 tháng 5 năm 2020 về việc Hướng dẫn thực hiện dân chủ trong hoạt động của cơ sở giáo dục công lập” với mục đích phát huy quyền làm chủ của nhà giáo, cán bộ quản lý, người lao động và học sinh... Nhằm tăng cường nề nếp, kỷ cương, kỷ luật trong hoạt động của cơ sở giáo dục, góp phần xây dựng môi trường giáo dục thân thiện, lành mạnh, nâng cao chất lượng giáo dục.

Trường THCS Vĩnh Lộc B trong những năm vừa qua tất cả cán bộ, giáo viên, nhân viên, học sinh trong trường học luôn nhận thức được tầm quan trọng của việc thực hiện dân chủ trong nhà trường.

Hằng năm, nhà trường tổ chức và xây dựng kế hoạch “Thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở” trong toàn thể cán bộ, giáo viên, nhân viên và các tổ chức đoàn thể, học sinh trong nhà trường. Thông báo kịp thời các vấn đề về các chủ trương, pháp luật của Nhà nước về công tác giáo dục, các nội quy, quy định của nhà trường về thực hiện nhiệm vụ công tác của cán bộ, giáo viên, nhân viên phụ huynh học sinh và học sinh trong nhà trường. Tuy nhiên với số lượng đội viên học sinh hằng năm trên 3000 học sinh đông nhất vấn đề phát huy tính dân chủ, tăng cường kỷ luật nề nếp của học sinh còn chưa thật sự sâu rộng. Chính vì vậy để góp phần phát huy tính dân chủ của học sinh Liên đội, tổ chức hiệu quả các hoạt động đội cho học sinh tại đơn vị nâng cao hiệu quả hoạt động đội tại đơn vị góp phần đa dạng hóa các hình thức tổ chức và phương thức dạy học, giáo dục học sinh thúc đẩy đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục tác giả thực hiện sáng kiến kinh nghiệm: ***“Giải pháp phát huy dân chủ cho học sinh thông qua hoạt động Đội tại Liên Đội Trường Trung Học Cơ Sở Vĩnh Lộc B”*** mong muốn đóng góp thực hiện thắng lợi mục tiêu của giáo dục và đào tạo Việt Nam xây dựng đời sống mới văn minh và tiến bộ.

1.2. Mục đích và nhiệm vụ của sáng kiến

Tìm hiểu vị trí và vai trò của hoạt động dân chủ trong trường học, mối quan hệ giữa việc phát huy dân chủ thông qua các hoạt động đội hiện nay tại đơn vị. Đề ra những giải pháp nâng cao hiệu quả phát huy tính dân chủ, tăng cường kỷ luật nề nếp của học sinh Liên đội hoạt động đội tại đơn vị, góp phần đa dạng hóa các hình thức tổ chức và phương thức dạy học, giáo dục thúc đẩy đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục thực hiện thắng lợi mục tiêu của giáo dục và đào tạo Việt Nam xây dựng đời sống mới văn minh và tiến bộ.

Kết quả thực hiện sáng kiến cũng là tài liệu tham khảo cho các công trình nghiên cứu của các đồng nghiệp khác trong hoạt động giáo dục, tổ chức các hoạt động đội, tại các đơn vị trong địa bàn Huyện Bình Chánh, TP. Hồ Chí Minh.

1.3. Đối tượng nghiên cứu

Thực trạng thực hiện dân chủ của học sinh trong trường học, mối quan hệ giữa việc phát huy dân chủ thông qua các hoạt động đội hiện nay tại trường THCS Vĩnh Lộc B.

1.4. Giới hạn phạm vi nghiên cứu

Trường THCS Vĩnh Lộc B - huyện Bình Chánh.

1.5. Phương pháp nghiên cứu

Tác giả sử dụng các phương pháp:

- Phương pháp lý luận:

- + Phương pháp phân tích
- + Phương pháp tổng hợp
- + Phương pháp logic

- Phương pháp thực tiễn:

- + Phương pháp điều tra thực tế bằng phát phiếu điều tra
- + Phương pháp phỏng vấn
- + Thống kê chất lượng
- + Thực hiện chuyên đề

2. Nội dung

2.1. Cơ sở lý luận của vấn đề

Khi viết sáng kiến này tác giả dựa trên cơ sở lý luận những quan điểm của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, các quan điểm của Đảng và Nhà nước ta về dân chủ, thực hiện dân chủ; Thông tư số: 11/2020/TT-BGDĐT, ngày 19 tháng 5 năm 2020 về việc Hướng dẫn thực hiện dân chủ trong hoạt động của cơ sở giáo dục công lập” Chỉ thị số 42-CT/TW, ngày 24/3/2015 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030;

2.2. Khái quát chung thực hiện dân chủ, về tổ chức Đội và công tác Đội trong trường học

Thông tư số 11/2020/TT-BGDĐT về *Hướng dẫn thực hiện dân chủ trong hoạt động của cơ sở giáo dục công lập*. Mục đích của Thông tư là phát huy quyền làm chủ của nhà giáo, cán bộ quản lý, người lao động và người học; nâng cao trách nhiệm của hiệu trưởng; tăng cường nền nếp, kỷ cương, kỷ luật trong hoạt động của cơ sở giáo dục, góp phần xây dựng môi trường giáo dục thân thiện, lành mạnh, nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo; phòng chống các hành vi tiêu cực.

Vậy thực hiện dân chủ của học sinh là phát huy quyền làm chủ của học sinh thông qua các hoạt động của nhà trường và thông qua các hoạt động của tổ chức Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh giúp cho đội viên học sinh được tiếp cận hiệu quả nhất nội dung giáo dục toàn diện trên tất cả các mặt, như giáo dục đạo đức chính trị, tư tưởng, và lối sống; giáo dục ý thức tinh thần thái độ học tập; giáo dục lao động, kỹ thuật tổng hợp và hướng nghiệp; giáo dục thể chất, vệ sinh và bảo vệ môi trường; giáo dục thẩm mỹ, văn hoá nghệ thuật.

Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh là tổ chức của thiếu nhi Việt Nam do Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh phụ trách. Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh là trường học giáo dục thiếu nhi Việt Nam trong và ngoài nhà trường, là đội dự bị của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh; lực lượng nòng cốt trong các phong trào thiếu nhi. Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh được tổ chức và hoạt động trong nhà trường...Mục tiêu của hoạt động Đội luôn bám sát mục tiêu giáo dục và đào tạo con người mới xã hội chủ nghĩa của Đảng. Mục tiêu hoạt động của Đội thống nhất với mục tiêu giáo dục của nhà trường phổ thông. Do đó tổ chức Đội cùng với nhà trường và các lực lượng giáo dục khác kết hợp với nhau để giáo dục thiếu nhi ở cả trường học, trên địa bàn dân cư, trong giờ học và ngoài giờ lên lớp. Mục tiêu của Đội vừa mang ý nghĩa giáo dục lí tưởng cách mạng, định hướng chính trị xã hội chủ nghĩa, vừa mang tính thực tiễn.

2.3. Thực trạng hiểu biết của giáo viên, học sinh về thực hiện dân chủ và hoạt động Đội trong nhà trường.

2.3.1. Hạn chế

Trường THCS Vĩnh Lộc B với Số lượng học sinh học sinh hằng năm trên 3000 học sinh. Trường nằm trên địa bàn gần khu công nghiệp, học sinh chủ yếu là con em công nhân nghèo, với 70% nhập cư từ các địa phương đến sinh sống chỗ ở không ổn định vì vậy nên các bậc cha mẹ các em hầu như chưa quan tâm đúng mức các vấn đề xã hội của các em, ít hỗ trợ nhà trường trong các hoạt động tuyên truyền, giáo dục các em tại gia đình cũng như nhận thức đầy đủ việc tham gia các hoạt động Đội do Liên đội tổ chức.

Để nhận định thêm thực trạng hiện nay về hiểu biết, những khó khăn trong quá trình tổ chức thực hiện dân chủ trong nhà trường, tham gia các hoạt động do Liên đội tổ chức bản thân tôi đã tiến hành cuộc khảo sát **“Giáo viên với vấn đề dân chủ và công tác Đội”** được thực hiện vào tháng 12/2023 tại trường THCS Vĩnh Lộc B – huyện Bình Chánh.

Trường THCS Vĩnh Lộc B	
Đối tượng	Số phiếu
Giáo viên	120 phiếu
Tổng	120 phiếu
Tỷ lệ giáo viên tham gia khảo sát là 120	

Bảng 1: Thống kê tỷ lệ giáo viên tham gia khảo sát.

2.3.2. Quan điểm của giáo viên về thực hiện dân chủ và hoạt động Đội

Câu 1	Quý thầy (cô) đã biết đến tổ chức Đội?	Có	Không
		15	105
Câu 2	Theo quý thầy (cô) tổ chức Đội cần duy trì trong trường học?	Có	Không
		5	115
Câu 3	Quý thầy (cô) nhận định hoạt động Đội rất bổ ích cho học sinh?	Có	Không
		30	90
Câu 4	Theo quý thầy (cô) hoạt động Đội hiện nay của Liên đội đã tạo được điểm nhấn ?	Có	Không
		10	110
Câu 5	Quý thầy (cô) đã được tham gia tập huấn chia sẻ kinh nghiệm về tổ chức các hoạt động Đội?	Có	Không
		15	105
Câu 6	Quý thầy (cô) cần tham gia tập huấn chia sẻ kinh nghiệm về cách thức tổ chức hoạt động Đội?	Có	Không
		106	14
Câu 7	Theo quý thầy (cô) hoạt động Đội hiện nay cần phải đổi mới thay đổi ?	Có	Không
		36	84
Câu 8	Theo quý thầy (cô) các hoạt động Đội hiện nay có phù hợp với học sinh THCS?	Có	Không
		30	90
Câu 9	Quý thầy (cô) nhận định việc hướng dẫn học sinh tham gia các hoạt động do Liên đội tổ chức gặp khó khăn?	Có	Không
		70	50
Câu 10	Hoạt động Đội giúp cho thầy (cô) có nhiều kinh nghiệm trong việc giáo dục học sinh?	Có	Không
		70	50
Câu 11	Thầy cô đã biết đến thực hiện và phát huy dân chủ trong nhà trường?	Có	Không
		65	55
Câu 12	Thực hiện dân chủ có cần thiết trong nhà trường?	Có	Không
		67	53
Câu 13	Thực hiện dân chủ có cần thiết đối với học sinh?	Có	Không
		54	66
Câu 14	Thầy cô đánh giá như thế nào về việc thực hiện dân chủ của học sinh hiện nay?	Tốt	Chưa tốt
		66	54
Câu 15	Thầy cô đánh giá như thế nào về thực hiện dân chủ của nhà trường hiện nay?	Tốt	Chưa tốt
		79	41

Bảng 2: Quan điểm của giáo viên về thực hiện dân chủ và hoạt động Đội trong trường học.

Nguồn: Đợt khảo sát tháng 12 năm 2023

Qua 15 câu hỏi khảo sát từ bảng số 2 tôi nhận định phần lớn giáo viên tại đơn vị đã biết đến vấn đề dân chủ và thực hiện dân chủ cũng như hoạt động Đội . Tuy nhiên vẫn còn giáo viên có ý kiến bỏ hoạt động Đội, cho rằng hoạt động đội chưa thu hút, dần trải chưa tạo điểm nhấn. Phần lớn giáo viên chưa có kinh nghiệm, thừa nhận gặp nhiều khó khăn khi hướng dẫn học sinh tham gia các hoạt động đặc biệt là các phần kỹ năng thực hành, nghi thức đội, nghi lễ đội. Bên cạnh đó giáo viên cũng chưa nhận thấy vai trò của việc phát huy dân chủ của học sinh trong thực hiện các hoạt động của nhà trường.

2.3.3. Quan điểm và thái độ của học sinh về thực hiện dân chủ và hoạt động Đội

Câu 1	Em đã từng tham gia các hoạt động do Liên Đội tổ chức?	Có	Không
		308	492
Câu 2	Em trang bị được nhiều kiến thức kỹ năng khi tham gia các hoạt động Đội?	Có	Không
		284	516
Câu 3	Các hoạt động do Liên đội tổ chức rất phù hợp, hấp dẫn?	Có	Không
		247	553
Câu 4	Các hoạt động do Liên đội tổ chức chưa tạo được điểm nhấn?	Có	Không
		204	596
Câu 5	Em biết đến hoạt động Đội của trường qua nhiều kênh thông tin.	Có	Không
		87	313
Câu 6	Em đã được giáo viên chủ nhiệm hướng dẫn tham gia các hoạt động do Liên đội tổ chức?	Có	Không
		441	359
Câu 7	Trong thời gian tới vẫn tiếp tục duy trì các hoạt động Đội?	Có	Không
		510	290
Câu 8	Trong thời gian tới em sẵn sàng tham gia hoạt động do Liên đội tổ chức?	Có	Không
		206	594
Câu 9	Theo em hoạt động Đội hiện nay cần phải đổi mới?	Có	Không
		620	180
Câu 10	Việc tham gia các hoạt Động gặp nhiều khó khăn?	Có	Không
		345	455
Câu 11	Em đã biết đến vấn đề thực hiện dân chủ trong nhà trường?	Có	Không
		502	298
Câu 12	Bản thân em đã thực hiện dân chủ trong nhà trường?	Có	Không
		601	199
Câu 13	Em đã phát huy tốt vấn đề dân chủ trong nhà trường?	Có	Không
		402	398
Câu 14	Thực hiện dân chủ có cần thiết trong nhà trường?	Có	Không
		478	322

Câu 15	Bản thân em đánh giá như thế nào về thực hiện dân chủ trong nhà trường hiện nay?	Tốt	Chưa tốt
		368	432
Câu 16	Việc phát huy dân chủ đối với em và các bạn học sinh còn nhiều khó khăn?	Có	Không
		523	277

Bảng 3: Quan điểm của học sinh về thực hiện dân chủ và hoạt động Đội trong trường học.

Để nhận định thực trạng hiện nay về hiểu biết về thực hiện dân chủ và hoạt động đội tại nhà trường. Tôi đã tiến hành cuộc khảo sát **“Học sinh trong thực hiện dân chủ và hoạt động Đội”** được thực hiện vào ngày 12/2023 tại trường THCS Vĩnh Lộc B – huyện Bình Chánh.

Trường THCS Vĩnh Lộc B	
Đối tượng	Số phiếu
Học sinh khối 6,7,8,9	800 phiếu
Tổng	800 phiếu
Tỷ lệ học sinh tham gia khảo sát là 800	

Bảng 4: Thống kê tỷ lệ học sinh tham gia khảo sát.

Nguồn: Đợt khảo sát tháng 12 năm 2023

Qua 15 câu hỏi khảo sát từ bảng số 4 tôi nhận định phần lớn học sinh rất quan tâm đến vấn đề thực hiện dân chủ và các hoạt động Đội. Tuy nhiên việc tiếp cận các thông tin đến các em chưa phong phú đa dạng đôi lúc còn chậm. Một số đội viên nhận định chưa được sự hướng dẫn nhiều từ giáo viên chủ nhiệm. Việc tham gia hoạt động đội của các bạn thừa nhận còn gặp nhiều khó khăn. Việc phát huy dân chủ bày tỏ ý kiến nguyện vọng của học sinh chưa được đề cao, bắt cập, học sinh chưa mạnh dạn đóng góp xây dựng phụ thuộc nhiều vào sự hướng dẫn của giáo viên.

Kết luận: Thông qua khảo sát giáo viên và học sinh về hiểu biết, quan điểm, thái độ đối với hoạt động Đội do Liên đội tổ chức, thực hiện 12/2023 tại trường THCS Vĩnh Lộc B – huyện Bình Chánh. Kết quả khảo sát cho chúng ta nhận thấy rằng:

Thứ nhất: Một số giáo viên chưa hiểu được vị trí vai trò của việc thực hiện dân chủ trong nhà trường nói chung và vấn đề học sinh tham gia thực hiện phát huy dân chủ cũng như tổ chức Đội trong trường học vì vậy chưa nhận thấy hết vai trò, trách nhiệm của mình trong chỉ đạo và tham gia các hoạt động của Liên đội nên tinh thần trách nhiệm chưa cao dẫn đến kết quả hoạt động còn thấp. Giáo viên chủ nhiệm không muốn cho học sinh lớp

mình tham gia các hoạt động chung của Liên đội, chưa thấy được sự liên kết chặt chẽ giữa học sinh và giáo viên chủ nhiệm trong tham gia các hoạt động. Giáo viên bộ môn chưa phát huy tính dân chủ của học sinh trong các giờ dạy chuyên môn.

Thứ hai: Nhiều phụ huynh học sinh chưa nhận thấy vai trò của tổ chức Đội trong trường học đối với các em nên chưa muốn cho các em tham gia các hoạt động của Đội, sợ ảnh hưởng đến việc học tập. Chưa nhận định đúng đắn việc phát huy dân chủ của học sinh cũng như tập trung vào các vấn đề cá nhân chưa mang tính xây dựng.

Thứ ba: Một số giáo viên khi tham gia kinh nghiệm vẫn còn ít, còn nhiều băn khoăn cũng như gặp không ít những khó khăn trong quá trình hướng dẫn học sinh thực hiện dân chủ, phát huy dân chủ và tham gia các hoạt động Đội.

Thứ tư: Công tác tổ chức các hội thi, cuộc thi, các phong trào thi đua chưa thật sự chu đáo và khoa học, chưa tạo được điểm nhấn, cũng như còn nhiều phong trào trong 1 đợt gây áp lực đến việc học tập, chưa mang lại thu hút sự quan tâm của học sinh.

Thứ năm: Học sinh trong trường một số em còn có hoàn cảnh gia đình kinh tế khó khăn, gia đình chưa thực sự quan tâm đến con cái nên không tạo điều kiện cho các em tham gia vào nhiều hoạt động Đội. Trong các hoạt động sinh hoạt tập thể, nhiều em học sinh còn rụt rè, chưa mạnh dạn nên có những hạn chế khi thực hiện.

Thứ sáu: Số lượng học sinh lớn, cơ sở vật chất nhà trường còn hạn chế trong việc tổ chức các sân chơi cũng như đội ngũ Ban chỉ huy liên đội hạn chế số lượng so với quy định gây khó khăn trong việc triển khai các hoạt động phong trào.

Từ thực tế còn tồn tại, tôi đề xuất những giải pháp nhằm phát huy dân chủ cho học sinh, nâng cao hiệu quả chất lượng hoạt động đội tại Liên đội Trường Trung Học Cơ Sở Vĩnh Lộc B góp phần đa dạng hóa các hình thức tổ chức và phương thức dạy học, thúc đẩy đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục thực hiện thắng lợi mục tiêu của giáo dục và đào tạo Việt Nam xây dựng đời sống mới văn minh và tiến bộ.

3. Một số giải pháp phát huy dân chủ cho học sinh thông qua hoạt động Đội tại Liên Đội Trường Trung Học Cơ Sở Vĩnh Lộc B.

3.1. Tuyên truyền, nâng cao nhận thức về thực hiện dân chủ và hoạt động Đội tại đơn vị.

Thực hiện phổ biến đầy đủ đến học sinh các nội dung, làm tốt công tác phối hợp các lực lượng: Phối hợp với CLB tuyên truyền măng non phát thanh định kỳ các nội dung hàng tháng. Cung cấp kịp thời, đầy đủ chính xác các nội dung đến học sinh và phụ huynh học sinh.

Ví dụ: Tất cả nội quy, khen thưởng, kỷ luật đều được học sinh bàn bạc công khai tại lớp trước khi áp dụng. Trong cuộc họp đầu năm, điều này cũng cần thông tin rõ ràng để bố mẹ biết và đồng thuận phối hợp cùng gia đình.

Giúp hiểu và nhận thức đúng đắn về dân chủ và tinh thần tuân thủ nề nếp kỷ cương. Phát huy dân chủ trong dạy và học đồng thời phải chống dân chủ cực đoan, dân chủ không tuân theo nội quy, quy định của trường học.

Giúp học sinh hiểu được được dân chủ và phát huy tinh thần dân chủ là quyền và nghĩa vụ của người học nhằm xây dựng một môi trường học thuật, giáo dục và xã hội dân chủ thực sự, cụ thể:

Lấy ý kiến rộng rãi trong toàn thể hội đồng sư phạm nhà trường, tổ chức Hội nghị cán bộ công chức viên chức hằng năm, trong Hội nghị tất cả các vấn đề được công khai minh bạch, giải đáp các ý kiến thắc mắc của từng cá nhân, tổ chức đoàn thể, chứng kiến việc ký kết giao ước thi đua của Công đoàn trường và Ban giám hiệu nhà trường. Trong những năm học vừa qua các kế hoạch hoạt động của nhà trường luôn luôn nhận được sự đồng tình ủng hộ, nhất trí cao của phụ huynh, học sinh thông qua các cuộc họp phụ huynh học sinh, tổ chức gặp gỡ đối thoại với học sinh, có phòng và sổ tiếp công dân, hội đồng nhà trường có đại diện của phụ huynh, học sinh tham gia, vai trò phản biện xã hội của Ban đại diện cha mẹ học sinh trong xây dựng và phát triển nhà trường là rất lớn.

3.2. Thực hiện dân chủ của học sinh thông qua các môn học.

Mỗi giáo viên bộ môn sẽ có sự hướng dẫn thực hiện trực tiếp với học sinh gắn liền với học sinh thông qua các giờ dạy. Khuyến khích tạo điều kiện cho học sinh phát biểu đóng góp xây dựng bài, phát biểu ý kiến. Nắm bắt hiểu rõ yêu cầu của bộ môn, kế hoạch đánh giá kiểm tra. Từ đó giúp cho học sinh hiểu rõ hơn việc bản thân phải tham gia tốt việc thực hiện dân chủ.

3.3. Tổ chức các chuyên đề về thực hiện phát huy dân chủ trong nhà trường.

Phối hợp với các tổ bộ môn, thư viện, thiết bị và tổ bộ môn GDCC thực hiện các chuyên đề về thực hiện dân chủ nhằm hướng đến sự tiếp cận rộng rãi hơn đối với các học sinh. Tất cả các đối tượng học sinh có sự hưởng thụ những chuyên đề mà học sinh đang cần cũng như còn hạn chế. Để từ đó khơi gợi thêm việc phát biểu ý kiến xây dựng từ các em học sinh.

3.4. Phối hợp với các tổ chức đoàn thể trong việc phát huy dân chủ cho học sinh.

Nhà trường, gia đình và lớp học có sự phối hợp nhịp nhàng giúp cho các em học sinh cảm nhận được môi trường học tập, rèn luyện thân thiện an toàn, tạo được niềm tin. Phối hợp tốt với giáo viên bộ môn, các tổ chức Đoàn – Đội, các bộ phận trong nhà trường. Ban giám hiệu nhà trường, Phụ huynh, đại diện Đoàn – Đội, các bộ phận, giáo viên bộ môn, giáo viên nhiều kinh nghiệm cùng dự 1 tiết sinh hoạt lớp. Khi các lực lượng xuất hiện giúp làm tăng tính kỷ luật của các vấn đề được thảo luận, hỗ trợ đắc lực trong các tình huống cần thiết cũng như trong quá trình xây dựng nội quy nề nếp ở lớp. Từ đó các bộ phận có thể hỗ trợ tốt hơn nhằm thực hiện thống nhất các nội dung liên quan đến học sinh như hỗ trợ học sinh khó khăn, tổ chức Hội trại, chuyên đề, củng cố phòng tư vấn tâm lý học đường.

3.5. Phát huy dân chủ của học sinh thông qua thực hiện khảo sát học sinh trong việc đóng góp xây dựng tổ chức các hoạt động của nhà trường.

Thực hiện khảo sát học sinh đầu năm trong việc xây dựng chương trình hoạt động Đội mong muốn tìm ra những hoạt động phù hợp thực tiễn học sinh.

Thực hiện khảo sát đánh giá sau khi tổ chức 1 hoạt động để từ đó rút kinh nghiệm lắng nghe từ học sinh trong công tác chuẩn bị tổ chức.

3.6. Phát huy dân chủ của học sinh thông qua việc tổ chức gặp gỡ đối thoại giữa học sinh với nhà trường, phụ huynh.

Thông qua gặp gỡ đối thoại, góp ý thông qua hộp thư, thông qua các hoạt động do Liên đội tổ chức, Ban chỉ huy Liên đội, các nền tảng mạng xã hội. Đề xuất với nhà trường sửa chữa cơ sở vật chất lớp học, nhà vệ sinh..., đề xuất các biện pháp xử lý các hiện tượng bạo lực học đường, thái độ phục vụ ở căn tin, các bộ phận khác của nhà trường. Phản ánh mối quan hệ giao tiếp ứng xử của giáo viên, nhân viên với học sinh, cách giảng dạy truyền đạt của giáo viên...

NỘI DUNG GỢI Ý ĐỐI THOẠI	
LỚP: _____	
Các lớp gửi câu hỏi theo mẫu về cho Cô Thỏa hạn chót 16 giờ 30 ngày 10/01/2023	
STT	NỘI DUNG
1	Học sinh cần làm gì để xây dựng trường học thân thiện tích cực, chủ động tham gia các hoạt động của nhà trường?
2	Suy nghĩ của học sinh trước những vấn đề mang tính thời sự, tình trạng bạo lực học đường, gây sự đánh nhau, vi phạm nội quy nhà trường?
3	Thực trạng sử dụng trang mạng xã hội hiện nay của học sinh nhà trường?

4	Những thuận lợi, khó khăn và băn khoăn của học sinh về học tập, kiểm tra đánh giá, sinh hoạt và rèn luyện.
5	Các mối quan hệ giữa học sinh với học sinh, thầy cô, cha mẹ, nhân viên: bạo lực, phục vụ, căn tin, y tế, thư viện, thiết bị...
6	Các vấn đề khác
7	Đề xuất, kiến nghị

Hình ảnh: Gợi ý các vấn đề học sinh trao đổi với nhà trường.

Hình ảnh: Học sinh tham gia gặp gỡ đối thoại với nhà trường.

3.7. Phát huy dân chủ của học sinh thông qua việc thành lập câu lạc bộ quyền trẻ em.

Phát huy vai trò cầu nối của ban chỉ huy liên đội, chi đội, phụ trách câu lạc bộ đến với học sinh và phụ huynh học sinh: Mỗi chi đội cử 3 đội viên tham gia trực tiếp vào đội hình câu lạc bộ quyền trẻ em tại lớp, có nhiệm vụ tập hợp các ý kiến, góp ý của lớp.

Sơ đồ 1: Tóm tắt mô hình Câu lạc bộ quyền trẻ em.

3.8. Phát huy dân chủ của học sinh thông qua việc thực hiện mô hình Hội đồng trẻ em.

Hoạt động mô hình Hội đồng trẻ em như hoạt động của 1 Quốc Hội thu nhỏ Tham gia "Hội đồng trẻ em", các bạn học có cơ hội đại diện tiếng nói của mình, các bạn xung quanh mình, thể hiện tâm tư, nguyện vọng, ước mơ đến các cấp lãnh đạo. Được đóng vai là lãnh đạo cùng bàn bạc đưa các phương án, kế hoạch nội dung trên bám sát thực tiễn tại cơ sở và điều này được áp dụng trong việc tổ chức Đại Hội Liên Đội hằng năm. Các bạn trong BCH Liên đội đề các nội dung thi đua, hoạt động các bạn đóng góp ý kiến; các thành viên ứng cử chức vụ Liên đội trưởng, Liên đội phó có những lời giới thiệu kế hoạch hành động của bản thân trong một nhiệm kỳ nếu như trúng cử. Bản thân của học sinh cũng là 1 thành viên trong Hội đồng trường.

3.9. Thực hiện nguyên tắc công bằng, công khai, minh bạch, nêu gương điển hình: Tuyên dương kịp thời các thành viên câu lạc bộ tích cực, phát huy tốt vai trò.

Công bằng: Không phân biệt đối xử, thiên vị.

Công khai: Các nội dung công khai rõ ràng, nhanh chóng kịp thời, rộng rãi theo từng thời điểm.

Minh bạch: Xử lý các nội dung phát sinh đúng trình tự thủ tục theo kế hoạch, quy định.

Nêu gương điển hình: Giáo viên nhận xét, góp ý khích lệ nêu gương điển hình, so sánh... đúng lúc, kịp thời thì sẽ có tác dụng tích cực.

Hình ảnh: Giáo viên chủ nhiệm tuyên dương thành viên Ban cán sự, lực lượng nông cốt.

3.10. Tăng cường thực hiện tính dân chủ tại lớp học.

Việc hình thành nội quy, nề nếp cũng như phát huy tính dân chủ của học sinh thật sự đạt hiệu quả khi người giáo viên chủ nhiệm đưa học sinh vào khuôn khổ theo những nguyên tắc do lớp đề ra:

Học sinh cảm thấy có trách nhiệm và thực hiện một cách tự giác hơn, mang lại hiệu quả cao hơn, giáo viên không cần nhắc nhở nhiều.

Học sinh rèn luyện cho mình khả năng bày tỏ suy nghĩ của bản thân, biết đưa ra các quyết định phát huy tính tập thể và tinh thần trách nhiệm của mình.

Giúp học sinh rèn luyện các kỹ năng giao tiếp, kỹ năng hợp tác, kỹ năng ra quyết định.

Để thực hiện tốt kỷ luật tại lớp học chúng ta cần thực hiện theo nguyên tắc:

Nguyên tắc 1 đặt mục tiêu: Cho học sinh biết điều gì là chấp nhận được và điều gì là không, những hậu quả khi vi phạm nội quy là gì? Ý nghĩa, tầm quan trọng của việc xây dựng nội quy nề nếp. Điều quan trọng là cho học sinh thực hiện 1 bản cam kết rèn luyện mức hạnh kiểm hoặc mức rèn luyện mà các bạn phải đạt được trong 1 học kì, 1 tháng hoặc trong 1 năm học. Để các em thật sự thấy được tầm quan trọng của mục tiêu đề ra và tự giác thực hiện các nội quy mà mình tham gia xây dựng.

Nguyên tắc 2 mời gọi sự tham gia của các lực lượng trong tiết sinh hoạt lớp: Phụ huynh, đại diện Đoàn – Đội, các bộ phận, giáo viên bộ môn, giáo viên nhiều kinh nghiệm thậm chí cả BGH cùng dự 1 tiết sinh hoạt lớp. Khi các lực lượng xuất hiện giúp làm tăng tính kỷ luật của các vấn đề được thảo luận, hỗ trợ đắc lực trong các tình huống cần thiết cũng như trong quá trình xây dựng nội quy nề nếp ở lớp.

Nguyên tắc 3 phát huy vai trò gương mẫu của Ban cán sự lớp hoặc lực lượng nòng cốt: Đây sẽ là lực lượng năng nổ, nhiệt tình, đôn đốc nhắc nhở các học sinh thực hiện các nhiệm vụ đề ra.

Nguyên tắc 4 ứng dụng các thành tựu công nghệ mạng xã hội: để tăng cường tính tương tác kịp thời với phụ huynh, phát huy vai trò của lực lượng nòng cốt ở nhà.

Hình ảnh: Giáo viên chủ nhiệm tổng kết tuần, thông kê thông báo vi phạm, tuyên dương và phát huy lực lượng nòng cốt của lớp tại nhà.

Nguyên tắc 5 linh hoạt điều chỉnh các giải pháp: Trong quá trình thực hiện khi phát sinh các vấn đề không phù hợp giáo viên chủ nhiệm linh hoạt xử lý điều chỉnh kịp thời có thể bãi bỏ, bổ sung, đề xuất mới... để giúp cho trạng thái của lớp học luôn có sự cởi mở nhẹ nhàng hơn trong thực hiện nội quy kỷ luật.

4. Hiệu quả của sáng kiến

Trong quá trình thực hiện sáng kiến kinh nghiệm này với những thực trạng của vấn đề mà tôi nghiên cứu, thông qua phiếu khảo sát điều tra từ đó tôi đã đề xuất những giải pháp để tháo gỡ những hạn chế và đạt được hiệu quả như sau:

Đối với học sinh: Giúp học sinh hiểu được được dân chủ và phát huy tinh thần dân chủ là quyền và nghĩa vụ của người học nhằm xây dựng một môi trường học thuật, giáo dục và xã hội dân chủ thực sự, góp phần phát huy tiềm năng trí tuệ của học sinh. Có dân chủ thì học sinh mới được biết, được tự do bàn bạc, tự do đóng góp ý kiến của mình. Qua đó sẽ xuất hiện nhiều ý kiến hay có giá trị cho việc học tập trong trường lớp. Thực hiện tốt dân chủ sẽ tạo ra sự thống nhất cao về nhận thức, ý chí và hành động của học sinh, tạo cơ hội cho học sinh nâng cao hiệu quả, chất lượng học tập, được tham gia vào các hoạt động tập thể, phát triển, xây dựng quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè từ đó xây dựng tổ chức Đội TNTP Hồ Chí Minh ngày càng vững mạnh.

Đối với giáo viên: Giúp giáo viên nâng cao nhận thức về việc thực hiện dân chủ trong nhà trường là quyền và nghĩa vụ nhằm xây dựng một môi trường giáo dục thân thiện, lành mạnh, công bằng, văn minh tiến bộ. Nắm vững các chủ trương, đường lối chính sách pháp luật của Nhà nước xây dựng đoàn kết nội bộ, phát huy khả năng sáng tạo của đội ngũ giáo viên là mục tiêu, động lực và phương thức tiến hành đổi mới, phát triển giáo dục và đào tạo.

Kết quả cụ thể:

Thực hiện 6 cuộc khảo sát hơn 15.000 đội viên thông qua đó xây dựng 6 chương trình hoạt động đội. Tham mưu tổ chức 6 cuộc gặp gỡ đối thoại giữa học sinh với nhà trường, phụ huynh với 600 đội viên tiêu biểu giải quyết 300 câu hỏi.

Thực hiện lồng ghép mô hình hoạt động Hội đồng trẻ em trong 2 kỳ đại hội Liên đội nhiệm kỳ năm học 2022-2023; 2023-2024.

Thành lập câu lạc bộ quyền trẻ em với 19 thành viên và thực hiện báo cáo giải pháp trong đánh giá cuối năm của công tác Đội và được Hội đồng đội huyện công nhận giải pháp cấp huyện.

Kết quả thực hiện sáng kiến cũng là tài liệu tham khảo cho các công trình nghiên cứu của các đồng nghiệp khác trong hoạt động giáo dục các đơn vị trong Huyện Bình Chánh, Thành phố Hồ Chí Minh.

5. Mặt tích cực và hạn chế của sáng kiến

Khi thực hiện sáng kiến này bản thân tôi trong quá trình thực hiện đã nhận thấy được mặt tích cực và hạn chế:

Mặt tích cực: Đề tài gần gũi phù hợp đối với giáo viên dễ dàng thực hiện vì hiện nay các trường học luôn quan tâm tạo điều kiện cho giáo viên học sinh phát huy dân chủ cũng như tham gia hoạt động Đội. Các giải pháp đưa ra thực hiện một cách dễ dàng, việc sử dụng hình ảnh và tư liệu thuận lợi phong phú, nếu như triển khai rộng rãi dễ thực hiện vì tính đặc thù của sáng kiến. Đáp ứng yêu cầu của thời đại phù hợp với xu thế cách mạng công nghệ 4.0.

Mặt hạn chế:

Các giải pháp đưa ra đòi hỏi người giáo viên cần phải có thời gian đầu tư tìm hiểu, đối với giáo viên mới thì là việc làm khó khăn khi tiếp cận lần đầu, phù hợp với tình hình thực tiễn tại đơn vị.

6. Những bài học kinh nghiệm khi thực hiện sáng kiến

Khi thực hiện sáng kiến này bản thân tôi trong quá trình thực hiện rút ra được những bài học kinh nghiệm sau:

- Phiếu khảo sát còn khá sơ xài.
- Những câu hỏi khảo sát cần thống nhất theo một mẫu để dễ xử lý và dễ so sánh.

7. Kết luận

Sáng kiến kinh nghiệm: *“Giải pháp phát huy dân chủ cho học sinh thông qua hoạt động Đội tại Liên Đội Trường Trung Học Cơ Sở Vĩnh Lộc B”* đã nghiên cứu đảm bảo về cơ sở lý luận cũng như đáp ứng nhu cầu thực tiễn tại đơn vị. Sáng kiến cũng cung cấp những kiến thức cơ bản về thực hiện phát huy dân chủ cho học sinh, giáo viên cũng như tổ chức Đội, các giải pháp hoạt động do Liên đội tham mưu tổ chức có hiệu quả; Vị trí, vai trò thực hiện dân chủ trong trường học; tổ chức Đội trong hoạt động giáo dục và đào tạo; Giúp học sinh và giáo viên nâng cao nhận thức về phát huy dân chủ, các kiến thức, kỹ năng cơ bản, cách tiếp cận mới trong việc tham gia các hoạt động Đội; Góp phần đổi mới hình thức tổ chức hoạt động Đội, dạy học và đánh giá kết quả học tập theo định hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh; thúc đẩy giáo viên nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ; nâng cao chất lượng dạy học, phát huy nguồn lực của nhà trường với tình hình thực tế của đơn vị nhằm góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu của giáo dục và đào tạo Việt Nam xây dựng đời sống mới văn minh và tiến bộ.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. *Chiến lược phát triển giáo dục 2011 – 2020* (Ban hành kèm theo Quyết định số 711/QĐ-TTg ngày 13 tháng 06 năm 2012 của Thủ tướng Chính phủ).
2. Đại Việt sử ký toàn thư. Tập 2. NXB Khoa học xã hội, Hà Nội, 1985, tr 292
3. *Bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm về giáo dục hòa nhập trẻ khuyết tật*). Tác giả: Bùi Thị Lâm, Đỗ Thị Thảo, Đinh Nguyễn Trang Thu.
4. Phạm Văn Đồng. *Hồ Chủ tịch lãnh tụ của chúng ta*. NXB Sự thật Hà Nội, 1963.
5. Đoàn Nam Đàn. *Tư tưởng Hồ Chí Minh về Giáo Dục Thanh Niên*. NXB Chính trị Quốc gia, 2008.
6. Huỳnh Văn Sơn, Tâm lý học giao tiếp, Đại học sư phạm Tp. HCM.
7. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn Kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*.
8. <https://tapchigiaoduc.moet.gov.vn/vi/magazine/tag/nghe%20C3%AAn-c%E1%BB%A9u-khoa-h%E1%BB%8Dc>
9. <https://hcmcpv.org.vn/tin-tuc/day-manh-nghien-cuu-khoa-hoc-nang-cao-chat-luong-giang-vien-va-doi-ngu-can-bo-quan-ly-1491865777>
10. Bài báo Dân vận của Chủ tịch Hồ Chí Minh: <https://dangcongsan.vn/tu-lieu-tham-khao-cuoc-thi-trac-nghiem-tim-hieu-90-nam-lich-su-ve-vang-cua-dang-cong-san-viet-nam/tu-lieu-cuoc-thi/gioi-thieu-bai-bao-dan-van-542346.html>
11. <https://tulieuvankien.dangcongsan.vn/home/index>
12. <https://tulieuvankien.dangcongsan.vn/he-thong-van-ban/van-ban-cua-dang/quy-dinh-so-11-qditw-ngay-18022019-cua-bo-chinh-tri-ve-trach-nhiem-cua-nguoi-dung-dau-cap-uy-trong-viec-tiep-dan-doi-thoi-5164>
13. <https://tanbinh.hochiminhcity.gov.vn/web/neoportal/-/gia-tri-ben-vung-cua-bai-bao-dan-van-cua-chu-tich-ho-chi-minh?inheritRedirect=true>
14. <http://www.danvan.vn/Home/Hoc-tap-va-lam-theo-tu-tuong-dao-duc-phong-cach-Ho-Chi-Minh/10860/Tac-pham-Dan-van-cua-Chu-tich-Ho-Chi-Minh-Gia-tri-ly-luan-va-thuc-tien-cho-cong-tac-dan-van-hien-nay>